

Provtagning flexibla endoskop, vårdhygienisk riktlinje

Inledning

Endoskop är komplexa instrument och kräver därför kunskap i handhavande gällande noggrann rengöring, desinfektion och hantering. Endoskop kontamineras av blod, faeces och sekret i samband med undersökningar och behandlingar. Endoskopens uppbyggnad och multipla interna kanaler med trånga lumen försvårar rengöringsprocessen. Smittspridning via endoskop kan förhindras om korrekt utförd rengörings- och desinfektionsprocess samt korrekt hantering beaktas. Mikrobiologisk provtagning av flexibla endoskop med kanaler utförs för att säkerställa processen.

Provtagningsanvisning:

Provtagning av flexibla endoskop med kanaler rekommenderas var tredje månad alternativt enligt individuell anpassning efter samråd med Vårdhygien.

Endoskoperna ska förvaras enligt verksamhetens rutin i minst 12 timmar före provtagning och kanalerna ska vara torra innan provtagning. Detta för att efterlikna de förutsättningar som råder när endoskopet används till patient.

Detta behövs:

Steril odlingsflaska beställs från Mikrobiologen, tel 23522

Steril spruta

Steril NaCl, 200ml, påse alternativt flaska och steril skål att hälla upp NaCl i

Droppaggregat eller uppdragningskanyl då påse används

Steril engångsborste anpassad för endoskopet

Steril engångsborste till duodenoskopets vinklingsbrygga då detta ska provtas

Etanol 70% (utan tensid/rengörande effekt)

Eventuellt en steril PVK för spolning i sugkanalen

Etikett till flaska OBS! Avtagbara etiketter!

Remiss: Analysbeställning Odling

Provtagningens utförande:

- För att provtagning ska kunna genomföras under aseptiskt förhållande krävs minst två personer, en som håller instrumentet och en som utför provtagningen.
- Desinfektera händerna, ”hållaren” tar det rena endoskopet från torkskåpet
- Provtagaren desinfekterar mynningen på sug- och biopsikanal samt den utvändiga distala delen på endoskopet med Etanol 70% för att undvika risk för kontamination
- Dra upp NaCl i spruta och spola igenom endoskopets kanaler med 100 ml NaCl som samlas i en steril flaska. Spola med lågt tryck för att undvika läckage. Vätskan samlas upp i

provtagningsflaskan utan att endoskopet vidrör flaskans mynning. Vid spolning igenom sugkanalen kan en PVK (utan mandrängen) användas för att undvika att vätskan rinner bakåt

- Borsta sedan fram och tillbaka från sugkanalens ventilmynning och nedåt, minst 20 cm, i tre omgångar
- Upprepa därefter borstningen genom hela den gemensamma sug- och biopsikanalen i tre omgångar. Kassera därefter borsten
- Duodenoskop ska även borstas i vinklingsbryggan med anpassad borste. Kassera därefter borsten
- Spola igenom endoskopets kanaler med ytterligare 100ml NaCl som samlas upp i samma flaska
- Spola igenom endoskopets kanaler med Etanol 70% för att torka ur kanalerna.
- Fyll i remissen enligt anvisning, märk flaskan med etikett och skicka flaskan till Mikrobiologen.

Endoskopet kan sedan förvaras sedvanligt och användas i väntan på provsvar.

Provsvar finns efter ca 2 dygn. Vid växt över gränsvärde kontaktar Mikrobiologen berörd enhet med svarskopia till Vårdhygien. Berörd enhet kontaktar Vårdhygien för bedömning av åtgärd.